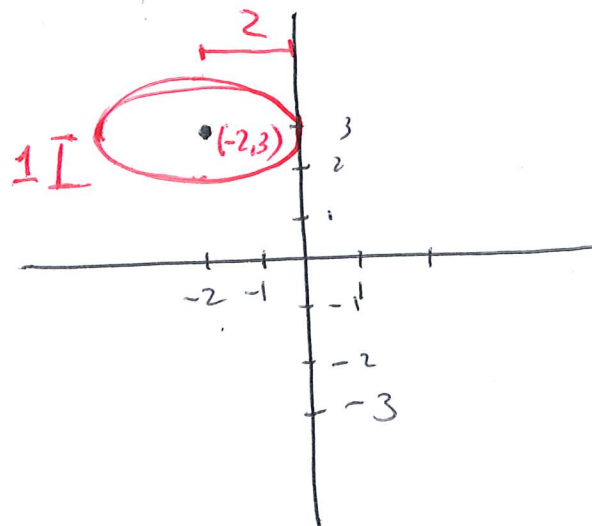

1.

$$\underbrace{x^2 + 4x}_{\underbrace{\quad \quad \quad}_{(x+2)^2 - 4}} + \underbrace{4y^2 - 24y + 36}_{\underbrace{\quad \quad \quad}_{4(y-3)^2 - 36}} = 0$$

$$\left(\frac{x+2}{2}\right)^2 + (y-3)^2 = 1$$

ekvationen för en ellips med halvaxlar 2 & 1
i x-led resp. y-led, och med centrum i $(-2, 3)$

②

(a)

$$|x-1| \leq |3x+3|$$

$$\Leftrightarrow$$

$$(x-1)^2 \leq (3x+3)^2$$

$$\Leftrightarrow$$

$$x^2 - 2x + 1 \leq 9x^2 + 18x + 9$$

$$\Leftrightarrow$$

$$x^2 + \frac{5}{2}x + 1 \geq 0$$

$$\Leftrightarrow$$

$$(x+2)(x+\frac{1}{2}) \geq 0$$

V.L. ≥ 0 om $(x+2)$ & $(x+\frac{1}{2})$ har samma tecken ^(el. en är 0)
båda är negativa (≤ 0) ~~da~~ $\Rightarrow x \leq -2$ dvs $x \in]-\infty, -2]$
båda är positiva (≥ 0) $\Rightarrow x \geq -\frac{1}{2}$ dvs $x \in [-\frac{1}{2}, \infty[$

Lösningarna är alltså området $]-\infty, -2] \cup [-\frac{1}{2}, \infty[$,
eller: x löser olikheten om $x \leq -2$ eller $x \geq -\frac{1}{2}$

(2)

$$(b) \quad \tan \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} \quad \text{så} \quad \tan \alpha = -\frac{1}{\sqrt{3}} \quad \text{om}$$

$$\sin \alpha = \frac{1}{2} \quad \text{och} \quad \cos \alpha = -\frac{\sqrt{3}}{2}, \quad \text{dus } \alpha = \frac{5\pi}{6} + 2\pi \cdot n \quad n \in \mathbb{Z}$$

$$\text{eller } \alpha \quad \sin \alpha = -\frac{1}{2} \quad \text{och} \quad \cos \alpha = \frac{\sqrt{3}}{2}, \quad \text{dus } \alpha = -\frac{\pi}{6} + 2\pi \cdot n \quad n \in \mathbb{Z}$$

$\tan \alpha$ är negativ i vänstra halvcirkeln, och i högra halvcirkeln, så dessa är de enda lösningarna!

$$\alpha \in \left[\frac{\pi}{2}, \pi\right] \quad \text{väljer ut lösninge } \alpha = \frac{5\pi}{6}, \quad \text{dus}$$

$$\underline{\sin \alpha = \frac{1}{2}}$$

3.

$$(a) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arctan(5x)}{6x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{5}{6} \cdot \frac{\arctan(5x)}{5x} = \left[\begin{array}{l} 5x = \tan y = \\ = \frac{\sin y}{\cos y} \\ y \in \left[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right) \end{array} \right]$$

$$= \lim_{y \rightarrow 0} \frac{5}{6} \cdot \frac{y}{\tan y} = \lim_{y \rightarrow 0} \frac{5}{6} \frac{y}{\sin y} \cdot \cos y =$$

$$= \lim_{y \rightarrow 0} \frac{5}{6} \frac{\cos y}{\frac{\sin y}{y}} = \frac{5}{6} \cdot \frac{1}{1} = \frac{5}{6}$$

$y \rightarrow$ standardgränsvärde

$$(b) \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(2-5x)^2}{\underbrace{\ln(x^3)}_{=3\ln(x)} + 2x^2} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\cancel{x^2} \left(\frac{2}{x} - 5\right)^2}{\cancel{x^2} \left(3 \frac{\ln(x)}{x^2} + 2\right)} =$$

$$= \frac{(-5)^2}{2} = \frac{25}{2} \quad \text{där vi använder standardgr.v.}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln(x)}{x^2} = 0$$

$$(4.) \quad f(x) = \arccos(1-2x)$$

$\arccos$ har definitionsmängd $D_{\arccos} = [-1, 1]$

så för D_f krävs $-1 \leq 1-2x \leq 1 \Leftrightarrow -2 \leq -2x \leq 0$

$$\Leftrightarrow 0 \leq x \leq 1 \quad \text{dvs} \quad D_f = [0, 1]$$

$$V_f = V_{\arccos} = [0, \pi]$$

$$f^{-1}(x) = ? \quad y = \arccos(1-2x)$$

$(\Rightarrow)$

$$\cos y = 1-2x$$

$(\Rightarrow)$

$$x = \frac{1}{2}(1 - \cos y) = f^{-1}(y)$$

dvs f är invers äm

$$f^{-1}(x) = \frac{1}{2}(1 - \cos x)$$

$$\text{och } D_{f^{-1}} = V_f = [0, \pi]$$

5. $f(x) = (x-1)e^{-x}$, $D_f = [1, 3]$ kompakt

f har största & minsta värde, och de antas i $x=1$, $x=3$, eller stationära punkter i $]1, 3[$ (f har inga singulära punkter)

Stat. punkter: $f'(x) = e^{-x} - (x-1)e^{-x} = (2-x)e^{-x}$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow 2-x=0 \Leftrightarrow x=2 \in]1, 3[$$

dvs f har en (inre) stationär punkt, $x=2$

$$f(1) = (1-1)e^{-1} = 0$$

$$f(2) = (2-1)e^{-2} = e^{-2} = \frac{1}{e^2}$$

$$f(3) = (3-1)e^{-3} = 2e^{-3} = \frac{2}{e^3} = \frac{2}{e} \cdot \frac{1}{e^2}$$

$$\frac{2}{e} < 1 \text{ så } f(3) < f(2)$$

dvs f 's största värde är $\frac{1}{e^2}$, antages i $x=2$,
och f 's minsta värde är 0, antages i $x=1$

6.

$$f(x) = x \ln(1+x^2)$$

(a) tangentens ekvation är $y = f'(1) \cdot (x-1) + f(1)$

$$f(1) = 1 \cdot \ln(1+1^2) = \ln(2)$$

$$f'(x) = \ln(1+x^2) + x \cdot \frac{1}{1+x^2} \cdot 2x =$$

$$= \ln(1+x^2) + \frac{2x^2}{1+x^2}$$

$$\Rightarrow f'(1) = \ln(2) + \frac{2 \cdot 1^2}{1+1^2} = \ln(2) + 1$$

$$y = (\ln(2)+1)(x-1) + \ln(2)$$

$$= (\ln(2)+1) \cdot x - 1$$

(b) $\underset{\substack{\uparrow \\ \text{(inversregel)}}}{D f'(f(x))} = \frac{1}{f'(x)}$ så $g'(f(1)) = \frac{1}{f'(1)} =$

$$= \frac{1}{\ln(2)+1}$$

7.

Placera origo i ellipsens centrum, då beskrivs denna av ekvationen $\left(\frac{x}{4}\right)^2 + y^2 = 1$ (*)

(x & y anger här avst. i enheter dm)

horisontell hastighet $v_x = \frac{dx}{dt}$

vertikal " " $v_y = \frac{dy}{dt}$

derivera (*) implicit m a p t:

$$2 \cdot \frac{x}{4^2} v_x + 2y v_y = 0$$

$$\Leftrightarrow$$

$$y v_y = -\frac{1}{16} x v_x$$

$$\Leftrightarrow$$

$$v_y = -\frac{x v_x}{16 y} \quad (y \neq 0 \text{ då } x=3)$$

Vad är y då $x=3$? $\left(\frac{3}{4}\right)^2 + y^2 = 1 \Rightarrow y^2 = 1 - \frac{9}{16} = \frac{7}{16}$

$$y = \pm \frac{\sqrt{7}}{4}$$

alltså gäller då $x=3$ och $v_x = 0,2$ (dm/s)

$$v_y = -\frac{3 \cdot 0,2 \text{ (dm/s)}}{16 \cdot \frac{\sqrt{7}}{4}} = -\frac{0,6}{4\sqrt{7}} \text{ dm/s} = -\frac{0,15}{\sqrt{7}} \text{ dm/s}$$

8.

$$f(x) = \frac{x^2 + 2x + 1}{x - 2}$$

täljaren nollställd vid $x = -1$, så
 $x = 2$ är lodrät asympot

$$f'(x) = \dots = \frac{x^2 - 4x - 5}{(x-2)^2} = \frac{(x+1)(x-5)}{(x-2)^2}$$

$$f''(x) = \frac{18}{(x-2)^3}$$

tecken tabell:

x		-1		2		5	
$f'(x)$	+	0	-	*	-	0	+
$f''(x)$	-	-	-	*	+	+	+
$f(x)$	↗ ∪	lok. max	↘ ∪		↘ ∪	lok. min	↗ ∪

$$f(-1) = 0$$

$$f(5) = 12$$

tecken tabellen ger $\lim_{x \rightarrow 2^\pm} f(x) = \pm \infty$

smed asympot

$$y = x + 4$$

då $x \rightarrow \pm \infty$

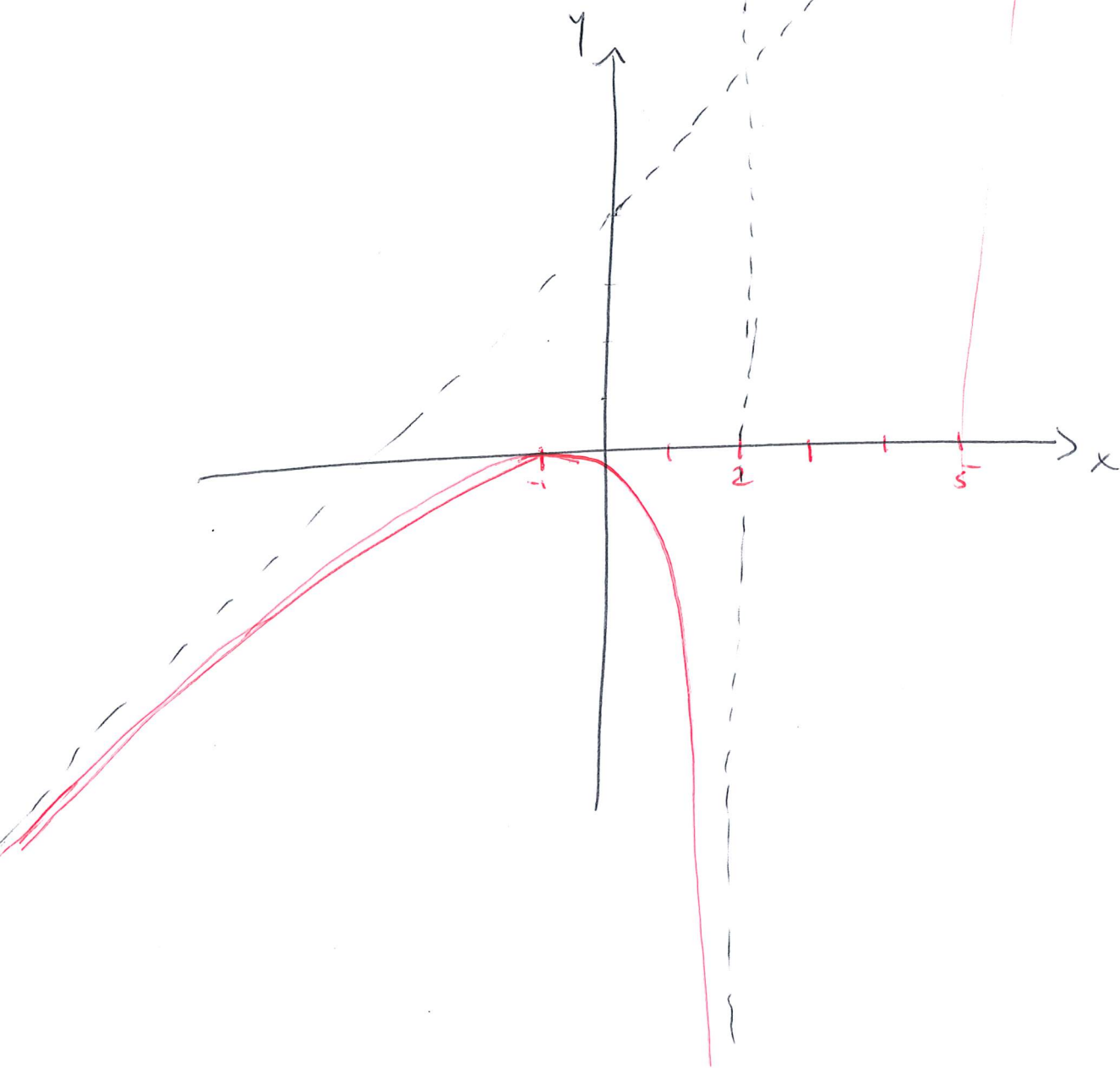
$$h = \lim_{x \rightarrow \pm \infty} \frac{f(x)}{x}$$

$$= \lim_{x \rightarrow \pm \infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm \infty} \frac{1 + 2/x + 1/x^2}{1 - 2/x} = 1 \text{ etc.}$$

$$= 1 \text{ etc.}$$

$$m = \lim_{x \rightarrow \pm \infty} (f(x) - \ln x) = \lim_{x \rightarrow \pm \infty} \left(\frac{x^2 + 2x + 1}{x - 2} - \ln x \right) \quad x+4$$

$$= \dots = \lim_{x \rightarrow \pm \infty} \frac{4x+1}{x-2} = 4$$

9

$$V(r, h) = \frac{\bar{u} r^2 h}{3}, \quad A(r, h) = \bar{u} r \sqrt{r^2 + h^2}$$

$$V = \frac{1}{3} \Leftrightarrow \frac{\bar{u} r^2 h}{3} = \frac{1}{3} \Leftrightarrow r^2 = \frac{1}{\bar{u} h}$$

väli att minimera $f(h) = A^2(r(h), h) = \bar{u}^2 \left(\frac{1}{\bar{u} h}\right)^2 \left(\frac{1}{\bar{u} h} + h^2\right)$

$$= \frac{1}{h^2} + \bar{u} \cdot h$$

$$f'(h) = \bar{u} - \frac{2}{h^3}, \quad f'(h) = 0 \Leftrightarrow h^3 = \frac{2}{\bar{u}} \Leftrightarrow h = \left(\frac{2}{\bar{u}}\right)^{1/3}$$

$$r = \frac{1}{\sqrt{\bar{u} h}} = \frac{1}{\left(\bar{u} \cdot \left(\frac{2}{\bar{u}}\right)^{1/3}\right)^{1/2}} = \frac{1}{\bar{u}^{1/3} \cdot 2^{1/6}}$$

$$\frac{h}{r} = \frac{2^{1/3} \cdot 2^{1/6} \cdot \bar{u}^{1/3}}{\bar{u}^{1/3}} = \sqrt{2}$$

der stationära punkte $h = \left(\frac{2}{\bar{u}}\right)^{1/3}$ är ett minimum

ty $\lim_{h \rightarrow \infty} f(h) = +\infty$ och $\lim_{h \rightarrow 0} f(h) = +\infty$